

Перед початком чергового засідання Президії НАН України 29 січня 2014 року академік НАН України Б.Є.Патон вручив державні нагороди провідним ученим Академії – віце-президенту НАН України академіку НАН України А.Г.Наумовцю, члену-кореспонденту НАН України Л.В.Шинкарук, доктору технічних наук В.О.Петрухину.

Він також привітав з ювілеєм академіка НАН України В.П.Горбуліна.

Далі від імені Уряду України академік НАН України В.П.Семиноженко вручив Почесну Грамоту Кабінету Міністрів України президенту НАН України академіку НАН України Б.Є.Патону.

***

Члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь заступника директора з наукової роботи Радіоастрономічного інституту НАН України академіка НАН України О.О.Коноваленка про підсумки виконання цільової комплексної програми наукових досліджень НАН України «Модернізація радіотелескопа УТР-2 та перспективний розвиток декаметрової радіоастрономії в Україні».

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б.Є.Патон, завідувач лабораторії радіоастрономії Полтавської гравіметричної обсерваторії Інституту геофізики ім.С.І.Субботіна НАН України, кандидат фізико-математичних наук А.І.Браженко, заступник директора Фізико-механічного інституту ім.Г.В.Карпенка НАН України академік НАН України З.Т.Назарчук, директор Головної астрономічної обсерваторії НАН України академік НАН України Я.С.Яцків.

Президія НАН України ознайомила з досягненнями українських радіоастрономів і відзначила, що науковий напрям, започаткований в Україні академіком С.Я.Брауде, став загальноновизнаним у світі.

Система радіотелескопів УТР-2 і УРАН у містах Харкові, Одесі, Полтаві та Львові є дійсно національним надбанням, яким по праву може пишатися Академія і країна.

Заслуговують на позитивну оцінку колективи академічних установ, зокрема Радіоастрономічного інституту НАН України, який у нелегких умовах сьогодення зумів не лише зберегти цей унікальний інструмент, але і постійно вдосконалює його. Це дозволило підвищити ефективність радіоастрономічних досліджень і отримати великий обсяг нової астрофізичної інформації, про яку йшлося у доповіді академіка НАН України О.О.Коноваленка та виступах у обговоренні.

Відзначалося, що програма НАН України «Модернізація радіотелескопа УТР-2 та перспективний розвиток декаметрової радіоастрономії в Україні» вже дала цікаві результати.

Українські низькочастотні радіоастрономічні системи за своїми параметрами є найкращими у світі, а досягнення вчених Академії в галузі декаметрової радіоастрономії значною мірою стимулювали інтерес міжнародної спільноти до цієї галузі фундаментальних досліджень. Свідченням цього є широкі міжнародні наукові зв'язки радіоастрономів з колегами Австрії, Франції, Німеччини, Англії та інших країн.

Подальший розвиток декаметрової радіоастрономії як одного з найбільш ефективних методів дослідження Всесвіту неможливий без велетенських радіотелескопів нового покоління. Рішення про створення таких інструментів вже прийняли ряд країн у тому числі і Україна. З'явилася серйозна конкуренція і тут важливо не втратити свої провідні позиції.

Було наголошено, що побудова радіотелескопа нової генерації потребує концентрації зусиль і значних обсягів фінансування, а тому Радіоастрономічному інституту НАН України необхідно вжити заходів щодо залучення додаткових коштів, у тому числі і через міжнародне співробітництво.

Було ухвалено відповідний проект постанови.

***

Потім Президія НАН України заслухала і обговорила доповідь академіка-секретаря Відділення літератури, мови та мистецтвознавства НАН України, директора Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України академіка НАН України М.Г.Жулинського про участь установ НАН України у виконанні державних ювілейних заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка.

У доповіді та виступах академіка НАН України Б.Є.Патона, директора Інституту історії України НАН України академіка НАН України В.А.Смолія відзначалося, що 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка – це найбільше в цьому році ювілейне свято. Адже Т.Г.Шевченко не лише поет і художник, знаний кожному громадянину нашої країни. Він – національна гордість, символ мужнього борця за Україну, за її незалежність і за злагоду в суспільстві.

Величезне значення цього митця засвідчує й увага керівництва нашої держави до його ювілею, кілька указів Президента України, планів ювілейних заходів і зокрема – заключний, підписаний В.Ф.Януковичем і В.В.Путіним 17 грудня 2013 р.

НАН України як головна наукова інституція країни є і виконавцем, і співвиконавцем більшості цих державних (загалом – 26) ювілейних заходів. Адже без фахової участі і допомоги вчених-шевченкознавців просто не може бути якісно реалізоване жодне із цих завдань.

Тому НАН України має не просто брати участь у них, а й відігравати чільну роль, зробити все можливе, щоб усі ці заходи були реалізовані успішно і у визначені терміни.

Крім того, треба із повною відповідальністю поставитись до ювілейних заходів, де Академія наук є співвиконавцем. Дуже потрібна компетентна допомога НАН України і Міністерству культури України, яке відповідає майже за всі заходи, і Держтелерадіо України, що друкує всю шевченкіану, і Черкаській облдержадміністрації. А в Російській Федерації – науковим й громадським організаціям Москви і Санкт-Петербурга.

Саме на ці останні додаткові заходи й скерує роботу План спільних ювілейних заходів за участю Росії й України, про високий ранг якого свідчать підписи президентів обох країн.

Було прийнято проект постанови з цього питання.

***

Крім того, Президія НАН України прийняла рішення про створення Державної наукової установи «Центр світової економіки та міжнародних відносин Національної академії наук України»; заслухала інформацію про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України про закордонні відрядження, про проведення VIII Всеукраїнського фестивалю науки, про розгляд робіт, поданих на здобуття премій академій наук України, Білорусі і Молдови 2013 року, про розроблення проекту Положення про наукового керівника установи НАН України, про наукові об'єкти, яким Національна академія наук України рекомендує надати статус національного надбання. Було також затверджено розподіл бюджетного фінансування НАН України на 2014 рік та розглянуто низку кадрових і організаційних питань та прийнято рішення про нагородження відзнаками Національної академії наук України.

Секретаріат Президії НАН України